

Rada Wykonawcza

Kraków, 27 listopada 2019 r.

**Jego Magnificencja
Prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich
Rektor Politechniki Warszawskiej**

Magnificencjo Rektorze,
Szanowny Panie Przewodniczący

19 września 2019 r. na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy odbyło się doroczne plenarne posiedzenie Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP), w którym uczestniczył również wiceprzewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) prof. dr hab. Andrzej Tretyn. Efektem dyskusji, prowadzonych podczas spotkania, była propozycja przedstawienia członkom KRASP analizy sytuacji bibliotek akademickich po wprowadzeniu ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Nawiązując do niej, zwracamy się do KRASP z wnioskiem o zainicjowanie współpracy w tym zakresie, składając na ręce Pana Przewodniczącego niniejsze pismo.

Wyzwania, przed którymi obecnie stoją władze polskich szkół wyższych, m.in. w zakresie zarządzania informacją o osiągnięciach naukowych, upowszechniania wyników prowadzonych badań, w tym danych badawczych, wymagają ponownego zdefiniowania funkcji systemów biblioteczno-informacyjnych uczelni. Wejście w życie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz będące jego następstwem przyjęcie przez uczelnie nowych statutów i regulacji wewnętrznych spowodowało duże zróżnicowanie w zakresie funkcjonowania ich systemów biblioteczno-informacyjnych.

Klasyczne zadania przypisane bibliotekom akademickim, obejmujące gromadzenie i udostępnianie zbiorów, organizowanie systemu informacji naukowej, w tym dostępu do zasobów elektronicznych, a także prowadzenie i wspieranie procesu dydaktycznego oraz działalności naukowo-badawczej, zostały w ostatnich latach znacznie rozszerzone. Nowe zadania obejmują m.in.: tworzenie repozytoriów, baz wiedzy dokumentujących dorobek naukowy macierzystej uczelni, przygotowywanie analiz biblio- i naukometrycznych, a także udział w raportowaniu danych do systemów

ministerialnych (POL-on, PBN). Działania te mają kluczowe znaczenie dla ewaluacji dyscyplin oraz pozycji uczelni w systemie szkolnictwa wyższego w Polsce. Biblioteki na bieżąco realizują rekomendacje MNiSW i wytyczne instytucji finansujących badania naukowe (NCN) dotyczące udostępniania publikacji w modelu Open Access oraz organizowania repozytoriów do deponowania i upubliczniania danych badawczych.

W celu realizacji powyższych zadań niezbędne są odpowiednio przygotowane i wykwalifikowane kadry. Postępująca degradacja profesji bibliotekarza może w konsekwencji doprowadzić do „ucieczki z zawodu” przede wszystkim najbardziej kompetentnych, wartościowych pracowników, co spowoduje, że zadania stawiane przed bibliotekami akademickimi nie będą realizowane lub będą wykonywane przez osoby słabo wykształcone, z niską motywacją, a w konsekwencji – z miernym skutkiem.

Opisana wyżej sytuacja wskazuje na potrzebę opracowania, w oparciu o jednolite założenia, długofalowej strategii rozwoju bibliotek uczelnianych w Polsce. Wzorując się na doświadczeniach wiodących ośrodków akademickich na świecie (np. MIT, Harvard, Delft, Cambridge, Leiden), które wprowadzają innowacyjne usługi biblioteczne, jednocześnie redefiniując rolę bibliotek w strukturach uczelni, zwracamy się z wnioskiem o powołanie zespołu, z udziałem przedstawicieli desygnowanych przez KRASP oraz ekspertów wskazanych przez Radę Wykonawczą Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP). Zadaniem zespołu byłoby opracowanie wizji rozwoju bibliotek i wynikających z niej kierunków działań strategicznych, odpowiadających potrzebom współczesnej nauki i zadaniom realizowanym przez szkoły wyższe. Zespół ten przygotowałby również rekomendacje określające wymagania kompetencyjne dla osób zatrudnianych na stanowiskach merytorycznych w bibliotekach akademickich oraz wskazania odnośnie do ścieżki ich rozwoju zawodowego.

KDBASP, widząc z jednej strony zagrożenia wynikające z obecnej sytuacji, a z drugiej – ogromny potencjał bibliotek akademickich, przedstawia powyższy wniosek, kierując się troską o profesjonalne i świadczone na najwyższym poziomie, szeroko rozumiane usługi biblioteczne na rzecz każdej polskiej szkoły wyższej.

W związku z tym prosimy o pozytywne odniesienie się do naszej prośby i powołanie zespołu, który z początkiem 2020 r. rozpocząłby prace nad diagnozą i strategią dla bibliotek akademickich na kolejne lata.

Z WYRAZAMI SZACUNKU

Przewodniczący Rady Wykonawczej
Konferencji Dyrektorów Bibliotek
Akademickich Szkół Polskich

Marek M. Górski

Do wiadomości:

Prof. dr hab. Andrzej Tretyn
Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wiceprzewodniczący KRASP